

Grażyna Rytter*

Losy imienia Świdrygiełły w polszczyźnie

Świdrygiełło Bolesław (ok. 1370–1452), brat króla Władysława Jagiełły, księżę połocki, trubiecki, w latach 1430–1432 został następcą Witolda, wyniesiony na tron wielkksiążęcy przez litewsko-ruskich przeciwników unii z Polską. Był najmłodszym synem Olgierda, wielkiego księcia Litwy¹. W rok po objęciu tronu rozpoczęła się wojna polsko-litewska; po zwycięstwie zwolenników unii wielkim księciem obwołano Zygmunta Kiejstutowicza. Świdrygiełło usunięty formalnie od władzy przez Jagiełłę, sprzymierzył się z zakonem. Po przegranej nad rzeką Świętą (1435) osiadł w Łucku. Wypadki potoczyły się lawinowo: śmierć króla (1434), zamordowanie Zygmunta Kiejstutowicza (1440), Kazimierz Jagiełłończyk obejmuje stolec litewski, a następnie tron polski (1447).

Sylwetka polityczna księcia Świdrygiełły budziła sprzeczne oceny. Współcześni dawali mu opinię niekorzystną: Jan Długosz nazywa go opojem, człowiekiem do tego stopnia impulsywnym, że często działał tak, jakby utracił rozum. Biskup Zbigniew Oleśnicki wyraża się o nim podobnie (1892: 51). Anatol Lewicki, historyk z końca XIX wieku pisał (1892: 51, 60):

[...] poznamy go jako człowieka próżnego, samochwałę i pyszałka, niezdolnego organizatora, lichego wojownika, a walczącego chętnie najhaniebniejszymi oszczerstwami. Świdrygiełło należy do tych tak często spotykanych w historii osobistości, w których ambicja osobista... pokrywa się płaszczkiem zasad.... Ośm i pół roku życia przebył Świdrygiełło w niewoli Witoldowej; miał czas zastanowić się nad swoim położeniem i kraju, nad wielkimi celami Jagiełły i Witolda i nad bezskutecznością walki, którą dotąd tak zawzięcie prowadził. Związek między Litwą i Polską, w tym czasie nie tylko nie osłabł, ale się ścięsił w znacznej mierze. Główny wróg tego związku... został pod Grunwaldem złamany na zawsze.

Współcześni historycy są jednak mniej krytyczni wobec księcia:

Krzywdzące byłyby sądy wymierzone w Witolda, Andrzeja Olgierdowicza, Świdrygiełłę... za to, że we własnym mniemaniu, poszkodowani, szukali wsparcia poza granicami Litwy, u litewskich przeciwników. Uznawali, że mieli na swoją obronę mocne argumenty..., że zo-

* doktor habilitowany, emerytowany pracownik Uniwersytetu Łódzkiego, Wydział Filologiczny, ul. Pomorska 171/173, 91-236 Łódź.

¹ Olgierd miał trzech synów: Jagiełłę, Skirgiełłę i Świdrygiełłę.

stali pokrzywdzeni, ponieważ odbierano im to, do czego mieli święte prawo – ojcowiznę lub jej część. A skoro ich roszczenia opierały się na twardych podstawach patrymonialnego charakteru państwa litewskiego, czuli się nie tylko w pełni usprawiedliwieni, ale nie widzieli również powodu, by się wstydzić swych czynów... (Nikodem 2013: 73).

Zdolny, ale zapalczywy, ambitny ponad miarę i postępujący często bez zahamowań, całe życie upadający często z kretesem umiał się podnosić z najcięższych porażek. Najbardziej wytrzymały i najwybitniejszy szermierz niezawisłości Litwy spośród wszystkich Giedyminowiczów... był zarazem Świdrygiełło gorącym (a może nawet, choć zabrzmie to paradoksalnie, najgorętszym) zwolennikiem tezy, że jedynie Olgierdowicze są prawdziwymi spadkobiercami dziedzictwa Giedymina... Uważał, że na Litwie – nie wbrew Jagielle czy przeciw niemu – ale u jego boku jako sojusznicy i wykonawcy powinni rządzić jego rodzeni bracia... Gdyby najmłodszy brat królewski był mniej egoistyczny i miał choćby odrobinę zmysłu strategicznego..., mógłby odegrać w planach politycznych Jagiełły doniosłą rolę. Król przez całe życie miał do niego wyraźną słabość, wybaczał mu zdrady i wolty, przymykał oko na wyraźne mankamenty jego charakteru... (Nikodem 2013: 197, 198).

Żył książe w czasach nieokrzepłych jeszcze stosunków polityczno-prawnych między Litwą i Polską, po unii w Horodle (1413), w okresie walk między możnowładztwem litewskim i ruskim, uwikłany w konflikt zbrojny z Koroną, jako wielki książe litewski przeciwny unii i planom politycznym króla. Z monografii poświęconych sylwetce politycznej Świdrygiełły (Kosman 1967; Lewicki 1892; Łowmiański, 1983; Nikodem 2013) wyłania się postać wicherzyciela, osoby ambitnej i jednocześnie politycznie nieudolnej. W ówczesnych realiach walkę o schedę wielkoksiążęcą musiał przegrać, choć Władysław Jagiełło niewątpliwie chronił i oszczędzał najmłodszego brata.

W *Słowniku staropolskich nazw osobowych* odnotowane zostały dwuczłonowe antroponimy starolitewskiej proveniencji z formantami *-gáil-*, *-gél-* (*-gel-*) oraz *-gil-*, często używanymi obocznie, por. lit. *Dar-gáil-a* / *Dar-gél-a* / *Dar-gil-as*, *Dau-gél-a* / *Dau-gil-as*, *Jo-gáil-a* / *Jogél-a* (pol. *Jagiełło*), *Švitri-gáil-a* / *Švitri-gél-a*. Z zakończeniami *-ail-a*, *-eil-a*, *-uil-a* występują głównie pejoratywne nazwy osób. Przyrostek *-áil-a* charakteryzuje między innymi apelatywy *drimbáila* 'ktoś wysoki i niezgrabny, dryblas' (/ *drim̃binti*, *drim̃blinti*, *drimbalúoti* 'ciężko iść, niezgrabnie bieć'), *nerimáila* 'człowiek niespokojny, ruchliwy' (/ *nerimáuti* 'być niespokojnym'), *pakaráila* 'człowiek lub zwierzę wysokie i chude'; 'wartogłów, obwieś' (/ *kárti*, *kařria*, *kořre* 'wieszać'). Pochodzenie formacji na *-áil-a* nie jest jeszcze dostatecznie jasne (Otrębski 1965: t. 2, 130–131).

Starolitewski antroponim *Švitrigáila* w zabytkach staropolskich zapisywano jako *Swidrigal*, *Switrigal*, *Swidrygailo* (Laucz 1971: 88–89). Są to spolszczone formy starolitewskiego antroponimu dwuczłonowego *Švitrigáila* (/ *Švitri-géla*). Sławizacji uległo również imię króla Władysława Jagiełły. SSNO (t. II 379–381) rejestruje *Jagail*, *Jagał*, *Jagałto*; *Jagieł*, *Jagiełto*, *Jagiełłowicz*, *Jagiełka*, *Jagiełko*, *Jagiełda*,

Jagielno, Jagiłło, Jagilno, Kekilko (≤ lit. *Jo-gáil-a, Joge'l-a*, może też *Jó-gil-as*). W Polsce ustaliła się forma *Jagięłło* (stpol. *Jagieł* i odmianki) (Zinkiavičius 1990: 392–393). Dawne zapisy z nagłosowym *k-* zamiast *j-* i końcową sekwencją z *-k, -d, -n-* (*o*) pojawiły się już na polskim gruncie.

Litewskie nazwiska zeslawizowane przypisać należy pisarzom i duchownym, którzy oprócz obowiązującej łaciny posługiwali się w zapiskach urzędowych czy w księgach parafialnych również polszczyzną (Falk 1963: 90).

W zapisach niemieckojęzycznych książę Świdrygiełło pojawia się jako *herzog Swittrigail* (Łowmiański 1983: 146 przypis 129), *herzog Schwidrial in Reussen*². W traktacie Jagiełły z Krzyżakami (akt odstąpienia Żmudzi Zakonowi) w roli świadków występują bojarzy litewscy, między innymi *Swetregal*.

Postać Świdrygiełły trafiła do ludowych widowisk jako bohater katolickich Niemiec:

Der siebent der hochmeister zu Preussen,
Der acht herzog Schwidrial in Reussen...

Na turnieju rycerskim zwycięzcy otrzymują nagrody. Za ich rozdanie poręcza dwunastu znakomitych książąt, między innymi książę (*herzog Schwidrial*) z Rusi (Lewicki 1892: 249, 351 przypis 3).

Świdrygał podobnie jak *Fryc, Kocisz, Piskorek* należy do grupy imion własnych frantowskich kompanów w staropolskim *Colloguium Janasa Knuta z Chlebowki magistrata* (*Polska komedia rybałtowska* 1931), przynajmniej z onomastycznego punktu bardziej charakterystycznych, to jest przezwisk, a może nawet rzeczywistych nazwisk (Grzeszczuk 1966: 61, 90).

Rozmowa Janasa Knuta zawiera aluzję do jakiejś znanej w XVII wieku opowieści:

A miał też ów Kowalski,
dyabelby go dźwigał:
Pamiętam, że od niego
dał gardło *Świdrygał* (Brückner 1904: 306).

Literatura sowizdrzalska z uwagi na charakter literacki i przeznaczenie oraz na sposób rozpowszechniania należy do piśmiennictwa popularnego, jarmarcznego (straganowego). Wyrosła z doświadczeń społeczności plebejskiej: twórcy staropolskiej humorystyki ludowej wywodzili się ze środowiska małopolskich klechów i rybałtów – nauczycieli i rektorów szkółek parafialnych, niedokończonych studentów Akademii Krakowskiej wędrujących w poszukiwaniu zarobku, sekretarzy oraz pisarzyków miejskich i szlacheckich.

Apelatyw *świdrygał* (i odmianki) występuje we współczesnym słownictwie gwarowym na obszarze Małopolski oraz Mazowsza. Przekazuje on charakterystyczne cechy tak określonej osoby, na ogół pejoratywne: *świdrygał* (znad Raby)

² Świdrygiełło wszedł w porozumienie z Zakonem i w 1402 roku osiadł w Prusach, uczestnicząc w walkach Zakonu z wielkim księciem Witoldem. Pojednanie nastąpiło w 1403 roku.

'ktoś zręczny, zgrabny; awanturnik, swawolnik' (SGP: t. 5, 384); *świdrygało* (Lubelszczyzna) 'lekkoduch'; *świdrygał* (Mazowsze, Ropczyce) 'ts.'; *świdrygiełło* (region. wsch.) (Wasilewski 1912: t. 5, 363–393); *fidrygał* 'fircyk, pajac, wiercipięta' (NKP: t. 4, 185).

Zdaniem Aleksandra Brücknera (1904: t. 23, ogólnego zbioru t. 38, 306–307):

Na pierwszy rzut oka, niby to coś jak swiscypał i podobne złożenia... Jest to może nazwisko wielkiego księcia litewskiego, brata i wroga Jagiełły, Świdrygiełły. O księciu tym chodziły dowcipne opowiadania...; w *Epikecie* Bachowskiego... czytamy na podstawie Strykowskięgo, powtarzającego to nieraz, „Świdrygał księżę ruskie w Wołoszech siedm lat pász cábány, z księżęcia był skotopas”... Imię przeniesiono na innych awanturników, całkiem tak jak książkowy Bucyfał u ludu znakomicie się przyjął, oznaczał on np. „krzykacza, wichrzyciela i dziewkarza”.

Bucyfał znany z popularnej w średniowieczu *Aleksandreidy* był ulubionym rumakiem Aleksandra Wielkiego. Jest to żartobliwe określenie wierzchowca, zwłaszcza jeśli ognisty (Kopaliński 1983: 65). Może od ludowego *bucefała* wywodzi się *bęcwat* 'pogardliwie o człowieku bezmyślnym, próżniaku, wałkoniu'³.

Sądzić wolno, iż znaczenie gwarowego apelatywu *świdrygał* wykształciło się na gruncie staropolskiej literatury popularnej, plebejskiej. Spotykane w niej nazwisko znaczące *Świdrygał* nawiązywało do antroponimu *Świdrygiełło* i cech osobowych wielkiego księcia litewskiego, znanych szeroko w Krakowie XV–XVI wieku i chyba w całej ówczesnej Małopolsce.

Przykłady apelatywizacji antroponimów litewskich są w polszczyźnie bardzo nieliczne i usytuowane poza słownictwem ogólnym. Oprócz gwarowego *świdrygał* dodać można leksem *budrys* 'Litwin' (SW: t. 1, 227), znany dzięki balladzie *Trzech Budrysów* Adama Mickiewicza oraz *butrym/butryn* (gwar. pnwsch) 'krzepkie dziecko, tłuścioszek' (SW; SGP z Warmii i okolic Czerska), 'gruby, niezgrabny człowiek' (SGP spod Tykocina). W gwarach północnorosyjskich odpowiada mu lituanizm *бѳмрѳм*, *бѳмрѳм* 'człowiek krnąbrny, uparty' (SRNG: t. 3, 314), *бѳмрѳм* 'człowiek ordynardny, niesforny' (SRNG: t. 5, 315), *бѳмрѳм* 'ktoś milczący i ponury' (Laucz 1982: 100). Wymienione wyrazy oparte są na litewskich antroponimach *Budrys* (/ *budrùs* 'czujny') oraz *Bùtrimas* (Laucz 1982: 100).

W powieści Fiodora Dostojewskiego *Zbrodnia i kara* występuje nazwisko *Świdrygałłow* (ros. *Свѳдрѳгаѳлов*), które jest indywidualizmem autorskim dobranym w celach ekspresji negatywnej. Po raz pierwszy pojawia się ono jako określenie ordynardnego, rozpustnego franta:

nieco z boku..., przy krawężniku zatrzymał się jegomość, który jak wskazywało na to jego zachowanie, miał wielką ochotę podejść do dziewczyny, z wyraźnie jednak określonym zamiarem... Jegomość ten mógł mieć około trzydziestu lat, był krępej budowy ciała, okrągłutki, krew z mlekiem..., ubrany niezwykle fircykowato. Raskolnikow wpadł w straszliwą złość, ni z tego ni z owego przyszła mu chęćka, by w jakiś sposób obrazić tego pulchniutkiego franta. Odszedł więc na chwilę od dziewczyny i zbliżył się do jegomościa.

³ Tak przypuszczał Brückner (Br SE: 24); Szymczak (SJP: t. 1, 154) etymologia ze znakiem zapytania; SGP (t. 1, 132) *bucefał*, por. *bęcwat*.

– Hej, ty tam! Czego tu szukasz, Świdrygałowie jeden? – krzyknął zaciskając pięści, a na jego spienionych od gniewu wargach pojawił się złowrogi uśmiech (Dostojewski 2011: 42).

W rosyjskiej wersji językowej jest to następujący fragment:

в стороне..., на краю бульвара, остановился один господин, которому, по всему видно было, очень бы хотелось тоже подойти к девочке с какими-то целями. Господин этот был лет тридцати, плотный, жирный, кровь с молоком и очень щегловато одетый. Раскольников ужасно разозлился; ему вдруг захотелось как-нибудь оскорбить этого жирного франта. Он на минуту оставил девочку и подошел к господину.

– Эй вы, Свидригайлов! Вам чего тут надо? – крикнул он, сжимая кулаки и смеясь своими запенившимися от злобы губами (Достоевский 1970: 70).

Nazwisko *Świdrygałłow* wiąże się z przewrotnym, pełnym sprzeczności światem wewnętrznym bohatera powieści. Jest to samobójca, który obmyślił własne unicestwienie, uzasadnił je logicznie, przygotował i wykonał, wiedząc, że jest zgubiony nie tylko przez własne przywary, lecz jest człowiekiem straconym w dosłownym znaczeniu. Jako osobę cyniczną i rozpustną przepelnia go autodestrukcja. Kojarzy się z nim w powieści reputacja awanturnika z przeszłością kryminalną. W *Zbrodni i karze Świdrygałłow* to nazwisko znaczące, które pojawia się po raz pierwszy na kartach powieści w odniesieniu do ordynarnego, rozpustnego mężczyzny (Кирпютин 1970: 255). W postaci tej w jakimś stopniu znalazła odbicie sylwetka jednego z pensjonariuszy więzienia w Omsku, który był mordercą. Poza tym w jednym z felietonów czasopisma „Iskra” (1861, nr 26), które stanowiło lekturę Dostojewskiego, znalazła się wiadomość o *Świdrygałowie*, osobniku odpychającym, który wszczynał awantury na prowincji. Prototyp bohatera powieści wykazuje cechy postaci autentycznej z XIX stulecia. Bardziej złożona jest etymologia nazwiska *Свидригайлов*. Fiodor Dostojewski⁴, który interesował się genealogią swojego rodu (o litewskich korzeniach), prawdopodobnie zwrócił uwagę na budowę apelatywów z formantem *-gáil-* używanym w pejoratywnych nazwach osób.

Podsumowanie

Wprowadzenie imion osobowych obcego pochodzenia dokonało się szeroko w okresie średniowiecza (Malec 1979: 221–224). Imiona zapożyczone, które ulegały adaptacji formalnej, zostały włączone w rodzimy system onomastyczny. W zakończeniach niezdrobniałych imion zapożyczonych występują cząstki odzyskiwane jako formanty przez ich powtarzalność, a niespotykane w identycznej

⁴ Osobiste przeżycia Fiodora Dostojewskiego (1821–1841) z okresu pobytu w więzieniu w Petersburgu, skazanie na śmierć, ułaskawienie zamienione na 4 lata katorgi i służbę wojskową za udział w tajnym kółku pietraszewców, rozmyślenia o motywach postępowania człowieka i tajemnicach natury ludzkiej znalazły odbicie w jego powieściach, między innymi w *Zbrodni i karze*. Dzieło to charakteryzuje mistrzostwo w ukazywaniu wielowarstwowej świadomości człowieka i równocześnie skłonność do fascynacji oraz sceptycyzmu w opisach bohaterów. Zapewne podobnie oceniał Dostojewski pełną wewnętrzną sprzeczność, tragiczną sylwetkę wielkiego księcia litewskiego Świdrygałły.

postaci w onomastyce rodzimej. Jest to *-at* (≤ *-ail-*, *-ael-*, *-al.*), np. *Jagał* (≤ lit. *Jogáila*), *Michał* (≤ łac. *Michael*), *Parcyfał* (≤ niem. *Parsival*) (Malec 1979: 232). Na polskim gruncie elementy powtarzające się w formantach niezdrobniałych imion zapożyczonych (podobnie jak pozostałe części tych imion) nie mają znaczenia etymologicznego. Zbieżność brzmienia sekwencji *-at-* z rodzimym sufiksem *-at* (*-ata*), *-et* oraz powtarzalność cząstek końcowych w antroponimach starolitewskiej proveniencji *Jagał*, *Świdrygał* spowodowała, że ich formy bywały również przekazywane w odmiankach *Jagieł*, *Jagietka/-ko*, *Świdrygał*, *Świdrygata/-ajto*.

Rzeczowniki męskie rodowe o temacie na *-o* do XVII stulecia zachowują w liczbie pojedynczej formy męskie: *Jagieł(t)o*, *Jagieł(t)owi*, *Jagieł(t)em*. W XVII wieku zaczęły przybierać końcówki odmiany żeńskiej (Klemensiewicz, Lehr-Spławiński, Urbańczyk 1981: 308). Podobnie wyjaśnić można rezultat spolszczenia litewskiego antroponimu *Švitrigáila*, na którym oparta jest forma męska *Świdrygał* w *Komedii rybałtowskiej* oraz gwarowy apelatyw *świdrygał*.

Ruskojęzyczne dokumenty kancelaryjne 2. połowy XIV-XV stulecia zapisują imiona Olgierdowiczów następująco: lit. *Skir(i)gáila* – rus. *Скирогоаилу* (dat. sg.), *Скиригаиломь* (instr. sg.) (SUM: t. 2, 348); lit. *Švitrigáila* – rus. *Швидригайло*, *Швитрикгаль*, *Швитрикгайло*, *Швыдригайла*, *Швыдрыгала*, *Швидрикгаль*, *Швитрикгаль* (n. sg.), rzadko: *Свыдрыгайла*, *Свыдрыгайло* (SUM: t. 2, 555). Władysław Jagiełło jako król polski w dokumentach ruskojęzycznych (podobnie jak w polskich i niemieckich) używa imienia chrzestnego w połączeniu z tytułaturą. W wersji ruskojęzycznej jest to formuła *Владисвлавъ король (краль)*, *Влодиславъ кроль (круль) польски литовьскии* (SUM: t. 1, 179, 181-182).

Wykaz skrótów

- Brückner PS – Brückner A., 1904, *Przyczynki do słownictwa polskiego*, „Rozprawy i Sprawozdania z Posiedzeń Wydziału Filologicznego Akademii Umiejętności”, R. XXXVIII.
- Laucz 1971 – Лаучюте Ю.А., 1971, *Лексические балтизмы в псковских говорах* // „Kalbotyra”, Vilnius, t. 22 (2).
- Laucz SB – Лаучюте Ю.А., 1982, *Словарь балтизмов в славянских языках*, Leningrad.
- Lewicki – Lewicki A., 1892, *Powstanie Świdrygiełły*, „Rozprawy Wydziału Historyczno-Filozoficznego Akademii Umiejętności”, Kraków, t. 29.
- Łowmiański SD – Łowmiański H., 1983, *Studia nad dziejami Wielkiego Księstwa Litewskiego*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, Poznań.
- NKP – Krzyżanowski J. (red.), 1978, *Nowa księga przysłów i wyrażen przysłowio- wych polskich*, t. 1-4, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa.
- SGP – Karłowicz J., 1900-1911, *Słownik gwar polskich*, t. I-VI, Nakładem Akademii Umiejętności. Drukarnia C.K. Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków.

- SUM – Grynczyszyn D.G., Humećka L.L., Kernic'kyj I.M. (red.), 1977-1978, *Словник староукраїнської мови XIV-XV ст.*, t. 1-2, Kijów.
- SW – Karłowicz J., Kryński A., Niedźwiecki W. (red.), 1900-1927, *Słownik języka polskiego*, t. 1-8, Wydawnictwo Kasy im. Mianowskiego, Warszawa.
- Zinkivičius 1990 – Зинкявичюс З., 1990, *О личных именах литовского происхождения в Словнику старопольских назв osobowych*, w: M. Kondratiuk (red.), *Bałto-słowiańskie związki językowe*, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław.

gwar. – gwarowe
lit. – litewski
łac. – łaciński
niem. – niemiecki
pn. – północny
region. – regionalny
wsch. – wschodni

Literatura

- Falk K. O., 1963, *Ze studiów nad slawizacją litewskich nazw miejscowych i osobowych*, „Scando-Slavica”, t. IX.
- Fraenkel E., 1962-1965, *Lituanishes etymologisches Wörterbuch*, Bd. 1-2, Göttingen, Heidelberg.
- Грушевській М., 1907, *Історія України – Русі*, т. IV/2 (XIV-XVI вікі-відності політичні), Kijów.
- Kosman M., 1967, *Wielki książę Witold*, Książka i Wiedza, Warszawa.
- Лаучюте Ю., 1971, *О словах литовского происхождения в польском языке // Kalbotyra*, Wilno, t. 22 (2).
- Lewicki A., 1892, *Powstanie Świdrygiełły*, Kraków, odbitka z „Rozpraw Wydziału Historyczno-Filozoficznego AUm”, t. 29.
- Łowmiański H., 1983, *Studia nad dziejami Wielkiego Księstwa Litewskiego*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, Poznań.
- Malec M., 1979, *Rodzimy wzór derywacyjny a zapożyczone imiona osobowe*, „Opuscula Poloño-Slavica. Munera Linguistica Stanislao Urbańczyk dedicata”, Wrocław.
- Malinowski L., 1885, *Niektóre wyrazy polskie litewskiego pochodzenia*, „Prace Filologiczne”, t. 1, z. 1.
- Непокупный А. П., 1970, *Литуанізм в лексиці українських пам'яток*, „Мовознавство”, nr 6.
- Непокупный А. П., 1976, *Балто-северославянские языковые связи*, Kijów.
- Nikodem J., 2013, *Witold wielki książę litewski*, Avalon, Kraków.
- Otrębski J., 1965, *Gramatyka języka litewskiego*, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa, t. 2.

Otrębski J., 1931, *Lituanizmy słownikowe w dialekcie polskim na Wileńszczyźnie*, „Język Polski”, t. 15.

Słownik literatury staropolskiej. Średniowiecze, renesans, barok, 1990, T. Michałowska (red.), Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław.

Smoczyński W., 2007, *Lietuvių kalbos etimologinis žodynas*, Vilnius.

Summary

Grażyna Rytter

The evolution of the name Świdrygał in the Polish language

The article presents the appellative *Świdrygał* and its formal variations used presently in the Masovian area and the Lesser Poland district. This is a Polish form of an old Lithuanian anthroponym *Švitri-gáila* (*Švitri-ge'la*).

Słowa kluczowe: antroponimy, kontakty językowe polsko-litewskie, Świdrygiełło

Key words: antroponyms, Polish-Lithuanian language contacts, Świdrygiełło